

T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİ
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

2025 AİLE YILI

Sayı : E-66836956-010.07-338924

Konu : Disiplin İş ve İşlemlerinde Dikkat Edilecek
Hususlar

DAĞITIM YERLERİNE

Kamu görevlilerinin Anayasaya ve kanunlara sadakat yükümlülüğünün kamu hizmetlerinin belirli bir disiplin içinde yürütülmesinin sağlanmasıyla yakından ilişkili olduğu açıktır. Bu doğrultuda kamu görevlilerinin görev, yetki ve sorumlulukları kamu hizmeti gerekleri ile sınırlandırılmış, bu sınırların dışına çıkanların ise disiplin cezası ile cezalandırılmaları ilgili kanunlarda öngörülmüştür. Bu minvalde 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kamu görevlilerine uygulanacak disiplin hükümleri konusunda genel kanun niteliği taşımakla birlikte diğer bazı özel kanunlarda da disiplin hükümlerine yer verilmektedir.

Disiplin cezalarının amacı hizmetin sürekli, düzenli ve etkin bir şekilde sunulmasını ve kurum içi düzene aykırı davranışları yaptırım altına alarak devletin saygınlığını muhafaza edebilmesini sağlamaktır. Bu itibarla disiplin cezalarının memurların özlük hakları üzerinde doğrudan ve önemli sonuçlar doğurması yönüyle subjektif ve bireysel etkileri olduğu gibi kamu görevinin gereği gibi sürdürülmesi ve kamu düzeninin sağlanması bakımından objektif ve kamusal önemi bulunmaktadır. Hâl böyleyken disiplin cezalarının verilmesine ilişkin muhakeme süreçlerinin ilgili mevzuata uygun olarak hukuka ve hakkaniyete göre tekemmül ettirilmesi hem kamu görevlilerinin haklarının korunmasıyla hem de kamu yararının tesisiyle yakından ilişkilidir.

Ancak uygulamada disiplin işlemlerine karşı açılan davalarda mahkemelerce idare aleyhine verilen kararlar incelendiğinde; mevzuatta idareye verilen takdir yetkisi, disiplin soruşturmasında göz önünde bulundurulması gereken süreler veya soruşturma raporlarında bulunması gerekenler gibi bazı konularda eksiklikler nedeniyle verildiği anlaşıldığından disiplin işlemlerinin yürütülmesine ilişkin olarak aşağıdaki hususların hatırlatılmasında fayda görülmektedir:

1- Takdir Yetkisi, Tarafsızlık

İlgili mevzuat çerçevesinde idareye verilen takdir yetkisinin kamu yararı ve hizmet gerekleri çerçevesinde kullanılması ilkesi kapsamında keyfi uygulama ve kararlardan kaçınılmalıdır. Disiplin cezalarının objektif değerlendirmeye dayalı olması gerektiğinden bu cezaları verecek olan disiplin amirlerinin tarafsızlığını şüpheye düşürecek şekilde soruşturmaya konu olayla ilgisi bulunmamalı, ayrıca söz konusu disiplin cezasına ilişkin yürütülen disiplin muhakemesinde kişisel önyargılara ve keyfi uygulamalara mahal verilmemelidir.

2- Soruşturma Süreleri

Disiplin amirlerinin, kamu görevlilerinin disipline aykırı davranışlarını öğrendikleri tarihten itibaren ilgili mevzuatta belirtilen süreler içinde disiplin soruşturmasını başlatmakla ve gerekli cezayı uygulayarak disiplin cezası verme yetkisinin zaman aşımına uğramasını önlemekle yükümlü olduğu hususu hatırdan çıkarılmamalıdır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 2259B69A-C6B1-406E-B556-15A30467F25A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tccb-cbys>

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe-ANKARA

Telefon: 0 (312) 525 55 55 Faks : 0 (312) 525 58 29

İnternet Adresi: www.tccb.gov.tr

KEP Adresi : cumhurbaskanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Semra KARGI

UÇAR

Cumhurbaşkanlığı Raportörü

Telefon No: (312) 525 36 88

3- Savunma Hakkı

Anayasa ile güvence altına alınan savunma hakkı çerçevesinde savunma isteme yazıları; kamu görevlisi hakkındaki iddiaları, bu iddiaların dayandığı delilleri, isnat edilen fiil veya hâllerin hukuki nitelendirmesini, verilecek cezanın düzenlendiği açık mevzuat bilgisini (madde, fıkra, bent, alt bent şeklinde) ve -yedi günden az olmamak üzere- verilen süre içinde yapılmaması halinde savunma hakkından vazgeçilmiş sayılacağı bilgisini içerecek şekilde oluşturulmalıdır.

4- Soruşturma Raporları

Disiplin soruşturmasında kamu görevlisi lehine ve aleyhine olan tüm deliller toplanarak bir soruşturma raporu oluşturulmalı, bu raporlarda genel ve soyut ibarelere yer verilmemeli, soruşturma kapsamındaki kişilerin hangi kusurlu davranışları işlediği somut, hukuken kabul edilebilir ve delillerle şüpheye yer vermeyecek açıklıkta ortaya konulmalı, eylemler tartışılmadan ve eylemlerin ne şekilde sübut bulunduğu belirlenmeden eksik düzenlenen soruşturma raporuna dayanılarak disiplin cezası verilmemelidir.

5- Soruşturmacıların Yetkileri

Soruşturmacılar soruşturma yetkilerinin dışına çıkmamalı, soruşturma konusu fiil veya hâl dışında disipline aykırı yeni bir fiil veya hâl tespit edilmesi durumunda ise ek soruşturma görevi verilerek söz konusu durumlar soruşturulmalıdır.

6- Disiplin Kurulları

Ceza vermeye yetkili disiplin kurullarının oluşumu ile bu kurullarca verilen disiplin cezalarına ilişkin kararlar ve bu kurullara yapılan itirazlarda ilgili mevzuatında belirlenen usullere titizlikle uyulmalı ve yetki aşımı yapılmamalıdır.

7- Ceza Miktarı

Tereddüde mahal verilmemesi açısından, verilecek aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezalarının miktarı açıkça belirtilmelidir.

8- Lehe Mevzuat

Disiplin soruşturmasına konu fiilin işlendiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan mevzuat ile daha sonra yürürlüğe giren mevzuat hükümleri farklı ise disiplin cezası ile cezalandırılacak olan kişilerin lehine olan mevzuat hükmünün dikkate alınmasına dair yargı içtihatları göz önünde bulundurularak işlem tesis edilmelidir.

9- Savunmalar

Disiplin hukuku kapsamında idareye karşı açılan davalara yapılacak savunmalar, öncelikle disiplin cezası iş ve işlemlerini yürüten birimce iyi bir hazırlık yapıldıktan ve ilgili bilgi, belge ve diğer deliller hassasiyetle toplandıktan sonra ilgili hukuk birimlerince hukuki dayanakları net bir şekilde ortaya konularak hazırlanmalı ve bu doğrultuda savunmanın yetersiz kaldığı izlenimi oluşturulmamalıdır.

10- Yargı Kararlarının Uygulanması

Disiplin muhakemesine ilişkin işlemlere karşı açılan davalarda verilen yargı kararlarının gereklerine göre işlem ve eylemde bulunulmalı, kararın uygulamasının geciktirilmesi, eksik uygulanması veya gereği gibi uygulanmaması durumlarından kaçınılmalıdır.

11- Eğitim

Disiplin hukukuna dair mevzuat ve yargı kararları sürekli takip edilmeli ve bu kapsamdaki değişim ve gelişmelere ilişkin olarak uygulayıcılara yönelik eğitim programları düzenlenmeli ve bu programlar etkin bir şekilde uygulanmalıdır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 2259B69A-C6B1-406E-B556-15A30467F25A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tccb-cbys>

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe-ANKARA

Telefon: 0 (312) 525 55 55 Faks : 0 (312) 525 58 29

İnternet Adresi: www.tccb.gov.tr

KEP Adresi : cumhurbaskanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Semra KARGI

UÇAR

Cumhurbaşkanlığı Raportörü

Telefon No: (312) 525 36 88

Bu itibarla öncelikle hiyerarşik amirlerce kamu hizmetinin gerekleriyle bağdaşmayan usul, yöntem ve alışkanlıkların yerinde tespit edilerek kamu görevlilerinin disiplinsizliğine fırsat verilmemeli, bu konuda tüm yöneticiler tarafından uhdelerindeki görev, yetki ve sorumlulukları göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemler alınmalı, çalışanlara rehberlik yapılmalı, diğer taraftan disipline aykırı fiil ve hâllerin gerçekleşmesi durumunda disiplin süreci ile ilgili işlemler yukarıda belirtilen hususlara dikkat edilmek suretiyle yürütülmelidir.

Bu çerçevede disiplin iş ve işlemlerinde idareye karşı açılan davaların azaltılması, idarenin aleyhine sonuçlanan davalarda yeniden dava açılmasına sebebiyet verilmemesi, ödenen/ödenecek tazminatlar ile yargılama giderlerinin en aza indirilmesi, hem yargı hem de idarenin yükünün artırılmaması açısından tasarruf tedbirlerine uygun davranılması hususlarında bilgilerini ve gereğini arz ve rica ederim.

Hakkı SUSMAZ
Genel Sekreter

Dağıtım:

Gereği:

Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatına
Bakanlıklara
(Bağlı, İlgili ve İlişkili Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Bakanlıklarca)
(Valiliklere İçişleri Bakanlığınca, Belediyelere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca)
Cumhurbaşkanlığına Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum ve Kuruluşlara
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına
(Yükseköğretim Kuruluşlarına, Bağlı ve İlgili Kuruluşlara YÖK Başkanlığınca)

Bilgi:

TBMM Başkanlığı Genel Sekreterliğine
Anayasa Mahkemesi Başkanlığına
Yargıtay Başkanlığına
Danıştay Başkanlığına
Sayıştay Başkanlığına
Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığına
Hakimler ve Savcılar Kurulu Başkanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 2259B69A-C6B1-406E-B556-15A30467F25A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tccb-cbys>

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe-ANKARA

Telefon: 0 (312) 525 55 55 Faks : 0 (312) 525 58 29

İnternet Adresi: www.tccb.gov.tr

KEP Adresi : cumhurbaskanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Semra KARGI

UÇAR

Cumhurbaşkanlığı Raportörü

Telefon No: (312) 525 36 88

